

یک روش جدید برای انتخاب ویژگی مبتنی بر منطق فازی

حسن نصرتی ناهوک^۱ و مهدی افتخاری^۲

۱- کارشناس ارشد کامپیوتر- هوش مصنوعی، گروه کامپیوتر- دانشگاه آزاد اسلامی واحد سراوان- سراوان- ایران

hsn.nosrati@gmail.com

۲- استادیار، بخش مهندسی کامپیوتر- دانشگاه شهید باهنر - کرمان- ایران

m.eftekhari@uk.ac.ir

چکیده: انتخاب ویژگی یکی از چالش برانگیز ترین و از مهمترین فعالیت‌ها در توسعه یادگیری ماشین و تشخیص الگوست. معیارهای ارزیابی ویژگی نقش بسیار مهمی برای ساخت یک الگوریتم انتخاب ویژگی دارند. در این مقاله یک معیار انتخاب ویژگی اصلاح شده با استفاده از منطق فازی برای انتخاب تعداد ویژگی‌های مورد نیاز ارائه می‌شود. این معیار به شکل غیر فازی در تحقیقات قبلی استفاده می‌شود، اما در این مقاله با تعریف تعداد ویژگی‌ها به صورت یک عدد فازی و با استفاده از اصل توسعه، شکل فازی معیار مذبور به دست آمد. عملکرد روش پیشنهادی بر روی مجموعه داده‌های منتشر شده از UCI ارزیابی شد و نتایج حاصل نشان دهنده کارایی روش مذبور در مقایسه با نسخه غیر فازی آن است.

واژه‌های کلیدی: انتخاب ویژگی، الگوریتم ژنتیک، منطق فازی، عدد فازی مثلثی.

۱- مقدمه

زنده: افزونگی وجود دارد، هر زمان که یک ویژگی بتواند نقش دیگری داشته باشد(شاید ساده ترین راه برای مدل افزونگی).

انتخاب ویژگی نقش مهمی را در تعدادی از وظایف یادگیری ماشین و تشخیص الگو بازی می‌کند[۱]. بسیاری از ویژگی‌های کاندید معمولاً با یک الگوریتم یادگیری برای تولید خصوصیات کامل عمل کلاس بندی تهیه می‌شوند. با این حال، در اغلب موارد بسیاری از ویژگی‌های کاندید برای کار یادگیری، نامربوط یا زائد هستند، و کارایی به کارگیری الگوریتم یادگیری را خرابتر خواهند کرد و به مشکل برازش^۱ منجر می‌شوند. دقت یادگیری و سرعت آموزش ممکن است به میزان درخور توجهی با این ویژگی‌های زائد بدتر شود [۴-۲]. بنابراین، انتخاب ویژگی‌های مرتبط و ضروری در مرحله پیش پردازش از اهمیتی بنیادین برخوردار است.

بعضی از روش‌ها برای انتخاب ویژگی در دهه گذشته

«ویژگی» و یا «موجودیت» و یا «متغیر» به جنبه ای از داده‌ها اشاره می‌کند. معمولاً قبل از جمع آوری داده‌ها، ویژگی‌ها مشخص یا انتخاب شده اند. ویژگی‌ها می‌توانند گسسته، پیوسته، یا اسمی باشند به طور کلی، ویژگی‌ها به صورت زیر وصف می‌شوند: نامربوط: ویژگی‌هایی وجود دارند که بر خروجی تأثیر دارند و نقش آنها با بقیه نمی‌تواند در نظر گرفته شود.

نامربوط: ویژگی‌های نامربوط به عنوان ویژگی‌هایی تعریف می‌شوند که بر خروجی تأثیری ندارند، و مقادیری که برای هر مثال تولید می‌شوند، تصادفی هستند.

تاریخ ارسال مقاله : ۱۳۹۱/۰۹/۱۶

تاریخ پذیرش مقاله : ۱۳۹۲/۰۵/۲۰

نام نویسنده مسؤول : حسن نصرتی ناهوک

نشانی نویسنده مسؤول : ایران - میستان و بلوجستان - سراوان - بلوار

ملزم - دانشگاه آزاد اسلامی واحد سراوان.

یک روش جدید برای انتخاب ویژگی مبتنی بر منطق فازی

تشابه مناسب توسعه داده می شود. این روش، تعداد ویژگی های انتخابی را به عنوان ورودی یک عدد فازی در نظر می گیرد و قابلیت ویژگی ها را پس از فازی زدایی با استفاده از الگوریتم ژنتیک بهینه می کند و تعداد ویژگی های مورد نظر را انتخاب می نماید. بخش بعدی روش های انتخاب ویژگی را توصیف می کند. بخش ۳، منطق فازی را توصیف می کند. بخش ۴، روش پیشنهادی را شرح می دهد. بخش ۵، الگوریتم ژنتیک و نحوه استفاده از آن را در این روش توضیح می دهد. بخش ۶، آزمایش ها و نتایج حاصل از روش پیشنهادی را بیان می کند و بخش آخر، خلاصه و نتیجه گیری را بیان می کند.

۲- روش های انتخاب ویژگی

۲-۱- طبقه بندی روش های انتخاب ویژگی

به منظور ارزیابی ویژگی های انتخاب شده، خصوصیاتی از داده ها، مفهوم هدف و الگوریتم یادگیری باید در نظر گرفته شود. براساس این اطلاعات، روش های انتخاب ویژگی به سه نوع دسته بندی می شوند: روش های فیلتر،^۱ روش های پنهان^۲ و روش های جاسازی شده.^۳ برای بررسی خوب روش های موجود برای انتخاب ویژگی، خواندن دگان می توانند به [۱۲ و ۱۳]^۴ مراجعه کنند. روش فیلتر، ساده ترین و رایج ترین روش مورد استفاده در نوشتۀ هاست. این روش شامل الگوریتم های رتبه بندی ویژگی [۱۴] و الگوریتم های جستجوی زیر مجموعه [۱۵] می باشد. برای روش های فیلتر، ویژگی ها با توجه به دلایل قدرت پیش بینی را نشان می دهند و سپس رتبه بندی می کنند و دارای خصوصیات زیر هستند: ۱. ویژگی ها مستقل در نظر گرفته می شوند؛^۲ ۲. ویژگی های زائد ممکن است در نظر گرفته شوند؛^۳ بعضی از ویژگی ها به عنوان یک گروه قدرت تبعیض بالای دارند، اما ضعیف هستند، به همین جهت، به عنوان ویژگی های منحصر به فرد نادیده گرفته خواهند شد؛^۴ ۴. رویه فیلتر مستقل از روش کلاس بندی است.

توسعه داده شده اند [۵]. موضوع اصلی در ساخت الگوریتم های انتخاب ویژگی ارزیابی کیفیت ویژگی های کاندید است [۶]. مسئله انتخاب ویژگی می تواند به عنوان یک مسئله بهینه سازی چند - هدفه فرموله سازی شده باشد. با وجود وسعت تحقیق در حوزه انتخاب ویژگی، بهترین مجموعه از اهداف یا معیارها برای تعریف راه حل بهینه وجود ندارد. بنابراین، جستجو برای معیارهای کلی به طور مؤثر کانون توجه تحقیقات حاضر است. گذشته از این، ما نیاز داریم روش های انتخاب ویژگی را با استفاده از دو معیار مختلف تعریف کنیم: حداکثر رساندن دقت روش و حداقل رساندن تعداد ویژگی های که استفاده می شوند [۷ و ۸]، و یک فرمول سازی چند - شاخصه از مسئله انتخاب ویژگی ارائه شود.

انتخاب ویژگی، فرایند انتخاب بهترین ویژگی از میان تمام ویژگی هاست، زیرا تمام ویژگی ها در ساخت خوشه ها مفید نیستند: بعضی از ویژگی ها ممکن است زائد یا نامربوط باشند بنابراین، برای فرایند یادگیری مؤثر نیستند [۹]. انتخاب ویژگی (همچنین به عنوان انتخاب زیر مجموعه شناخته می شوند) فرایندی است که معمولاً در یادگیری ماشین استفاده می شود، در جایی که یک زیر مجموعه از ویژگی های در دسترس از داده ها برای کاربرد یک الگوریتم یادگیری انتخاب شده است. بهترین زیر مجموعه شامل حداقل تعداد ابعاد است که بیشترین مشارکت را در دقیق سازی دارد. ما ابعاد باقیمانده و بی اهمیت را نادیده می گیریم. هدف اصلی انتخاب ویژگی، تعیین زیر مجموعه ویژگی مینیمال از دامنه مسئله با حفظ دقت بالا بطور مناسب در ارائه ویژگی های اصلی است [۱۰]. این مقاله یک روش جدید انتخاب ویژگی مبتنی بر منطق فازی برای یادگیری ماشین ارائه می کند که از یک رویکرد فازی بر روی روش های قبلی استفاده می کند. این روش جدید، روش انتخاب ویژگی مبتنی بر منطق فازی (FSFL)^۵ نامیده می شود. این روش ساده است، سریع اجرا می شود و به آسانی برای مسائل کلاس پیوسته با به کارگیری معیارهای

ویژگی‌هایی با همبستگی بالا با کلاس هستند، در عین حال با یکدیگر ناهمبسته‌اند.

در آزمون تئوری [۱۸]، همین اصل است که برای طراحی یک آزمون مرکب (مجموع با متوسط آزمون‌های منحصر به فرد) برای پیش‌بینی متغیرهای خارجی مورد نظر استفاده می‌شود. در این وضعیت، ویژگی‌ها، آزمون‌های منحصر به فردی هستند که صفات مربوط به متغیر مورد نظر (کلاس) را اندازه می‌گیرند. معادله (۱) [۱۹]

هیوریستیک را فرمول بنده می‌کند:

$$Merits = \frac{k r_{cf}}{\sqrt{k + k(k - 1)r_{ff}}} \quad (1)$$

که $Merits$ هیوریستیک «شاپیستگی» یک زیرمجموعه ویژگی S شامل k ویژگی، r_{cf} میانگین همبستگی ویژگی کلاس، و r_{ff} میانگین همبستگی متقابل ویژگی – ویژگی است. معادله (۱)، در واقع، همبستگی Pearson's است، جایی که در آن تمام متغیرها استاندارد شده‌اند. به صورت کسر می‌توان به عنوان یک نشانه داده شده فکر کرد که چگونه یک گروه از ویژگی‌ها را پیش‌بینی می‌کند و از مخرج کسر این را که چه مقدار افزونگی در میان آنها وجود دارد. هیوریستیک ویژگی‌های نامربوط را که به عنوان پیش‌بینی کننده‌های ضعیف از کلاس خواهد بود، کنترل می‌کند.

۳-۲- جستجوی فضای زیرمجموعه ویژگی‌ها

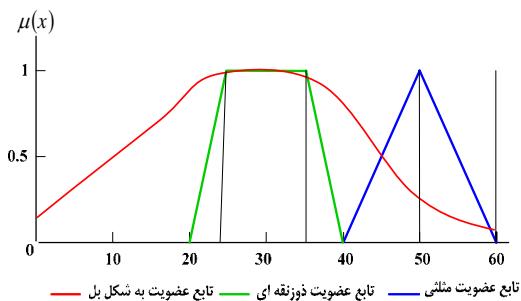
استراتژی‌های جستجوی اکتشافی مختلفی مانند تپه نورده و اول بهترین [۱۹] در اغلب موارد برای جستجوی فضای زیرمجموعه ویژگی‌ها در مدت زمان قابل قبول به کار برده می‌شوند. ابتدا ماتریس همبستگی ویژگی – کلاس و ویژگی – ویژگی از مجموعه داده‌های آموزشی محاسبه شده و سپس فضای زیرمجموعه ویژگی با استفاده از جستجوی اول – بهترین جستجو می‌شود. در این مقاله از الگوریتم ژنتیک برای جستجوی فضای زیرمجموعه ویژگی استفاده

روش‌های پنهان از روش‌های تکراری استفاده می‌کنند. بسیاری از «زیر مجموعه‌های ویژگی» براساس عملکرد کلاس بنده امتیازدهی می‌شوند و بهترین استفاده را دارند. رویکردهای انتخاب زیرمجموعه شامل انتخاب رو به به جلو، انتخاب رو به عقب، ترکیب آنهاست [۱۶]. این روش دارای خصوصیات زیر است: ۱. از نظر محاسباتی برای هر زیرمجموعه ویژگی در نظر گرفته شده که طبقه بنده ساخته شده و ارزیابی شود، گران است. ۲. جستجوی جامع غیر ممکن است، تنها جستجوی حریصانه اعمال می‌شود. استفاده از جستجوی حریصانه ساده است و به سرعت راه حل‌ها را پیدا می‌کند، اما عیب آن این است که بهینه نیست و نسبت به شروع‌های نادرست حساس است. ۳. در اغلب موارد در این روش‌ها برای برآذش کردن آسان است. و سرانجام در روش‌های جاسازی شده، فرآیند انتخاب ویژگی در درون خود الگوریتم‌های استقرایی انجام می‌شود؛ یعنی تلاش تا به طور مشترک یا همزمان هر دوی طبقه بنده و زیرمجموعه ویژگی آموزش داده شوند. آنها عموماً یکتابع هدف را بهینه سازی می‌کنند که به طور مشترک دقیق کلاس بنده را امتیاز می‌دهد و استفاده از ویژگی‌های بیشتر را جریمه می‌کند. به هر حال، روش‌های فیلتر و پنهان یک سطح انتزاعی درباره روش جاسازی شده تعیین می‌کنند، فرآیند انتخاب ویژگی برای مدل نهایی مجزا از انتخاب جاسازی شده با خود الگوریتم‌های یادگیری انجام می‌شود. [۱۷]

۲-۲- همبستگی مبتنی بر انتخاب ویژگی*

در مرکز الگوریتم CFS، هیوریستیکی برای ارزیابی ارزش یا شایستگی یک زیرمجموعه ویژگی وجود دارد. این هیوریستیک سودمندی ویژگی‌های منحصر به فرد را برای پیش‌بینی برچسب کلاس همراه با سطحی از همبستگی متقابل در میان آنها به حساب می‌آورد. این فرضیه که در آن هیوریستیکی براساس: زیرمجموعه ویژگی‌های خوب دارای

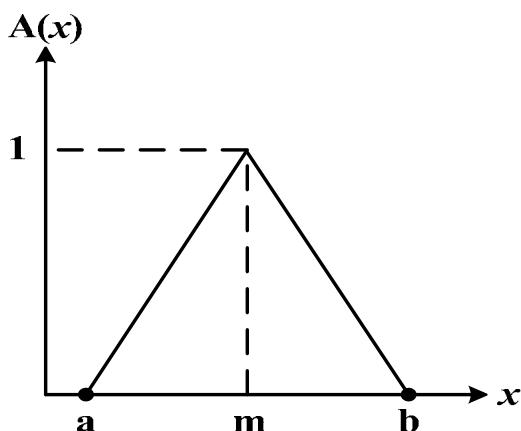
یک روش جدید برای انتخاب ویژگی مبتنی بر منطق فازی

شکل (۱): توابع عضویت.

روش‌های مختلفی برای شکل MF‌ها وجود دارد. در این مقاله، فقط عدد فازی مثلثی را برای روش پیشنهادی در انتخاب ویژگی بیان می‌کنیم. عدد فازی مثلثی متقارن و نامتقارن با تابع عضویت زیر در شکل‌های (۲) و (۳) نشان داده شده است. با استفاده از کران پایین a و کران بالا b و مقدار میانی m تعریف می‌شود، که $b < a$ است. مقدار $m - a$ را حاشیه می‌نامند و قوتی که با مقدار $m - a$ مساوی باشد. عدد فازی مثلثی در معادله (۳) آمده است.

$$A(x) = \begin{cases} 0 & x \leq a \\ \frac{(x-a)}{(m-a)} & x \in (a, m) \\ \frac{(b-x)}{(b-m)} & x \in (m, b) \end{cases} \quad (3)$$

شکل (۲): عدد فازی مثلثی متقارن.

می شود.

۳- منطق فازی

۱- مجموعه‌های فازی

یک مجموعه فازی، مجموعه‌ای است که اجازه می‌دهد اعضای آن، درجه عضویت متفاوتی در بازه $[0, 1]$ داشته باشند. در منطق کلاسیک، عضویت یک عضو از یک مجموعه با صفر (0) نمایش داده می‌شود اگر به مجموعه تعلق نداشته باشد؛ با یک (1) نشان داده می‌شود اگر به مجموعه تعلق داشته باشد. یعنی به صورت مجموعه $\{0, 1\}$ نشان داده می‌شود، ولی در منطق فازی این مجموعه به صورت بازه $[0, 1]$ توسعه داده شده است [20 و 21]. یک مجموعه فازی توسعه ای از مجموعه کلاسیک است. اگر X جهان مورد بحث باشد و اعضای آن با x نشان داده شوند، آنگاه مجموعه فازی A از X با زوج مرتب با رابطه (۲) تعریف می‌شود: $(x, \mu_A(x))$ تابع عضویت، x در A است.

$$A = \{(x, \mu_A(x)) \mid x \in X\} \quad (2)$$

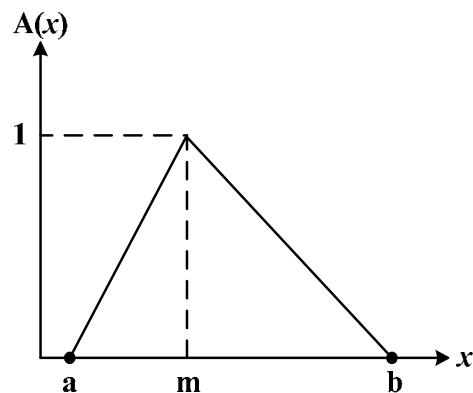
اعداد فازی روشنی برای توصیف عدم دقیق و ابهام داده هستند. یک عدد فازی در مفهوم توسعه ای از یک عدد منظم است که به یک مقدار منفرد اشاره نمی‌کند، اما تا حدودی با مجموعه مقادیر ممکن ارتباط برقرار می‌کند. این مقدار برای خودش یک وزن بین '۰' و '۱' دارد. این وزن تابع عضویت^۷ نامیده می‌شود [۲۲]. یک عدد فازی می‌تواند یکی از سه نوع زیر باشد:

- (۱) عدد فازی مثلثی؛ (۲) عدد فازی ذوزنقه‌ای؛ (۳) عدد فازی به شکل بل، که در شکل (۱)، نشان داده شده است.

$$\mu_B(y) = \max_{x=f^{-1}(y)} \mu_A(x) \quad (7)$$

در حالت کلی، اصل توسعه را از یک فضای n بعدی به یک فضای یک بعدی به صورت زیر تعریف می‌کنیم: فرض کنید که تابع f یک نگاشت از فضای n بعدی ضرب دکارتین $X_1 \times X_2 \times \dots \times X_n$ به جهان یک بعدی Y به طوری که $y = f(x_1, x_2, \dots, x_n)$ باشد و فرض کنید، $A_1, A_2, \dots, A_n$ به ترتیب n مجموعه فازی برروی $X_1, X_2, \dots, X_n$ هستند. آنگاه اصل توسعه اثبات می‌کند که مجموعه فازی B استنتاج شده توسط نگاشت f با استفاده معادله (8) تعریف می‌شود [۲۴]:

$$\mu_B(y) = \begin{cases} \max \left[\min_{(x_1, \dots, x_n), (x_1, \dots, x_n) = f^{-1}(y)} \mu_{A_i}(x_i) \right] & f^{-1}(y) \neq 0 \\ 0 & f^{-1}(y) = 0 \end{cases} \quad (8)$$

شکل (۳): عدد فازی مثلثی نامتقارن.

۳-۳- فازی کردن^۸

فازی کردن تابع عضویت مثلثی (عدد فازی مثلثی)^۹ با استفاده از معادله (۴) تعریف می‌شود [۲۳]:

$$TFN(F) = \frac{\beta - \alpha}{2m}, 0 < F < 1 \quad (4)$$

۴-۴- اصل توسعه^{۱۰}

اصل توسعه یک مفهوم اساسی تصوری مجموعه‌های فازی است که یک رویه کلی برای گسترش دامنه‌های قطعی عبارات ریاضی به دامنه‌های فازی فراهم می‌کند. این رویه نگاشت نقطه به نقطه متدالوی تابع f را به نگاشت بین مجموعه‌های فازی تعمیم می‌دهد. به طور خاص، فرض کنید f یک تابع از X به Y و A یک مجموعه فازی بر روی X با معادله (۵) تعریف شده باشد:

$$A = \frac{\mu_A(x_1)}{x_1} + \frac{\mu_A(x_2)}{x_2} + \dots + \frac{\mu_A(x_n)}{x_n} \quad (5)$$

سپس اصل توسعه بیان می‌کند که تصویر مجموعه فازی A تحت نگاشت f می‌تواند به عنوان مجموعه فازی B با معادله (۶) بیان شود:

$$B = f(A) = \frac{\mu_A(y_1)}{y_1} + \frac{\mu_A(y_2)}{y_2} + \dots + \frac{\mu_A(y_n)}{y_n} \quad (6)$$

به طور کلی، اصل توسعه در معادله (۷) بیان شده است:

$$\mu(M) = \max[T(k)]$$

$$k \in \mathbb{Z}^+: M = \frac{krcf}{\sqrt{k + k(k-1)rff}} \quad (9)$$

وقتی که $T(k)$ و $\mu(M)$ توابع عضویت مربوط به تعداد ویژگی‌ها را مشخص می‌کنند. اصل توسعه تحت معادله (۱) عدد فازی مربوط به k را به عدد فازی مربوط به M با

یک روش جدید برای انتخاب ویژگی مبتنی بر منطق فازی

$$\mu(M) = \begin{cases} 0 & ; M \leq M_1 \quad \text{or} \quad M \geq M_2 \\ \frac{M^2(1-r_{ff})}{r_{cf}^2 - M^2 r_{ff}} - \alpha & ; M_1 \leq M \leq M_3 \\ \beta - \frac{m^2(1-r_{ff})}{r_{cf}^2 - M^2 r_{ff}} & ; M_3 \leq M \leq M_2 \end{cases} \quad (15)$$

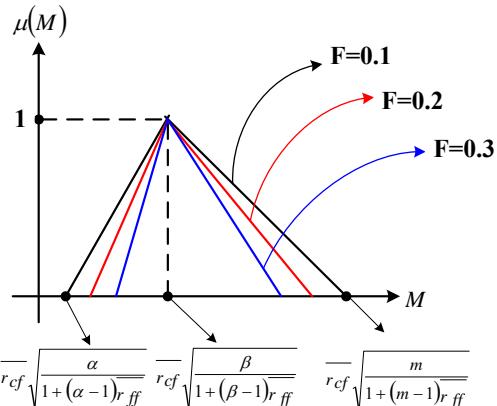
در معادله (۱۵)، مقدار متغیرهای M_1 ، M_2 و M_3 با استفاده از معادلات (۱۶)، (۱۷) و (۱۸) محاسبه می‌شوند.

$$M_1 = r_{cf} \sqrt{\frac{\alpha}{1 + (\alpha - 1)r_{ff}}} \quad (16)$$

$$M_2 = r_{cf} \sqrt{\frac{\beta}{1 + (\beta - 1)r_{ff}}} \quad (17)$$

$$M_3 = r_{cf} \sqrt{\frac{m}{1 + (m - 1)r_{ff}}} \quad (18)$$

شکل (۴)، مقادیر α و β را برای مقادیر مختلف F با استفاده از معادله‌های (۱۳) و (۱۴) نشان می‌دهد.

شکل (۴): نمایشی از $\mu(M)$ با استفاده از F

جدول (۱)، مقادیری از α و β را برای مقادیر مختلف $F=0.1, 0.2, 0.3$ نشان می‌دهد، جایی که تخمینی از تعداد ویژگی‌های انتخابی روش پیشنهادی است.

استفاده از معادله (۱۰) نگاشت می‌کند.

$$\mu(M) = \max_{k \in Z^+} T(k) = T\left(\frac{k r_{cf}}{\sqrt{k + k(k-1)r_{ff}}}\right) \quad (10)$$

معادله (۱۰) می‌تواند به طور مستقیم برای محاسبه مقدار شایستگی از تعداد ویژگی‌ها استفاده شود. در ادامه نحوه استفاده از معادله (۱۰) در این روش شرح داده می‌شود.

(۱) فازی سازی

در این روش عدد فازی مثلثی $T(k)$ با استفاده از معادله (۱۱) تعریف می‌شود:

$$T(k) = \begin{cases} 0 & k \leq \alpha \quad \text{or} \quad k \geq \beta \\ \frac{(k - \alpha)}{(m - \alpha)} & k \in (\alpha, m) \\ \frac{(\beta - k)}{(\beta - m)} & k \in (m, \beta) \end{cases} \quad (11)$$

مثلث شکل (۳) را به نسبت $P : 1$ تقسیم می‌کنیم مطابق با معادله (۱۲):

$$\frac{P}{1} = \frac{m - \alpha}{\beta - m} \Rightarrow m = \frac{\alpha + P \times \beta}{P + 1} \quad (12)$$

از (۴) و (۱۲) معادلات (۱۳) و (۱۴) نتیجه می‌شوند:

$$\alpha = \left(1 - \frac{2PF}{P + 1}\right)m \quad (13)$$

$$\beta = \left(1 + \frac{2F}{P + 1}\right)m \quad (14)$$

عدد فازی مثلثی M با استفاده از معادله (۱۱) و اصل توسعه (معادله (۱۰)) با معادله (۱۵) تعریف می‌شود:

جدول (۲): محاسبه مقدار m برای مقادیر مختلف P .

P	m
$\frac{33}{16}$	67
1.5	60
1	50
0.5	33
0.25	20

در این روش، ما برای اینکه هر دفعه تعداد ویژگی‌های متفاوتی را انتخاب کیم، مرکز عدد فازی مثلثی مربوط به تعداد ویژگی‌ها (k) را تغییر می‌دهیم تا مقدار شایستگی تغییر کند. سپس برای انتخاب ویژگی‌های مورد نظر از الگوریتم ژنتیک استفاده می‌کنیم. هدف به دست آوردن تعداد ویژگی‌های کمتری نسبت به روش‌های معمولی است. یا می‌توان از دو پارامتر P و F استفاده کرد، m تعداد ویژگی‌های انتخابی طوری انتخاب می‌شوند که α و β به ترتیب کمترین و بیشترین تعداد ویژگی باشند، ولی ما در این روش فقط از معادله (۱۲) یعنی از پارامتر P استفاده کرده‌ایم.

(۲) فازی زدایی

اکنون می‌توان خروجی؛ یعنی M را به عنوان میانگین وزنی با تخمین‌های خوش بینانه ($M_1 = \overline{rcf} \sqrt{\frac{\alpha}{1+(\alpha-1)r_{ff}}}$)، $M_2 = \overline{rcf} \sqrt{\frac{\beta}{1+(\beta-1)r_{ff}}}$ و بدینانه محتمل ترین ($M_3 = \overline{rcf} \sqrt{\frac{m}{1+(m-1)r_{ff}}}$) [۲۵] محاسبه کرد [۱۹].

$$Merits(M) = \frac{w_1(M_1) + w_2(M_3) + w_3(M_2)}{w_1 + w_2 + w_3} \quad (19)$$

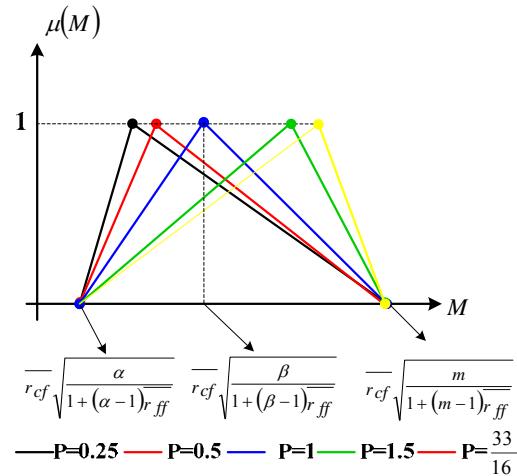
جایی که w_1 , w_2 و w_3 به ترتیب وزن‌های مربوطه هستند. ماکریم وزن‌ها باید برای پذیرش بهترین داده M شوند، w_1 , w_2 و w_3 و P ثابت‌های اختیاری هستند که با انتخاب $w_1=1$, $w_2=4$ و $w_3=1$ به معادله (۲۰) می‌رسیم.

$$Merits(M) = \frac{M_1 + 4M_3 + M_2}{6} \quad (20)$$

جدول (۱): مقادیر α و β برای مقادیر مختلف P و F .

$F \backslash P$	0.5	1
0.1	$\alpha = \frac{14}{15}m$	$\alpha = \frac{9}{10}m$
	$\beta = \frac{17}{15}m$	$\beta = \frac{11}{10}m$
0.2	$\alpha = \frac{13}{15}m$	$\alpha = \frac{8}{10}m$
	$\beta = \frac{19}{15}m$	$\beta = \frac{12}{10}m$
0.3	$\alpha = \frac{12}{15}m$	$\alpha = \frac{7}{10}m$
	$\beta = \frac{21}{15}m$	$\beta = \frac{13}{10}m$

یا می‌توان m (کنترل تعداد ویژگی‌ها (k)) را با استفاده از معادله (۱۲) به دست آورد. شکل (۵)، مقادیر مختلفی از m را با استفاده از معادله (۱۲) نشان می‌دهد.

شکل (۵): نمایشی از $\mu(M)$ با استفاده از P .

فرض کنید یک مجموعه داده آموزشی شامل ۲۰۰ مثال و $\alpha=1$ و $\beta=99$ و $P \in \mathbb{R}^+$ داریم، پس $w_1=1$ و $w_2=98$ که با تغییر مقادیر مختلف P از مجموعه داده آموزشی بالا نشان می‌دهد.

یک روش جدید برای انتخاب ویژگی مبتنی بر منطق فازی

خلاصه ای از خصوصیات مجموعه داده‌ها در جدول (۳) آمده‌اند. ما روش پیشنهادی را بر روی مجموعه داده‌هایی که ذکر شدند، پیاده سازی و چهار نوع مختلف از طبقه بندی‌های موجود در Weka را بر روی هر یک از این مجموعه داده‌ها برای محاسبه دقت کلاس بندی در این آزمایش استفاده کردیم. در این مقاله، روش FSFL با استفاده از الگوریتم ژنتیک برای انتخاب تعداد ویژگی‌ها پیاده سازی شده است و با روش‌های CFS و انتخاب ویژگی مبتنی بر مجموعه‌های سخت فازی^{۱۳} مقایسه می‌کنیم [۲۷]. روش معمولی برای هر مجموعه داده آموزشی تعداد ویژگی‌هایی را که انتخاب می‌کند ثابت هستند، اما روش پیشنهادی می‌تواند برای هر مجموعه داده با تغییر دادن مرکز عدد فازی مثالی استفاده شده برای تعداد ویژگی‌ها، تعداد ویژگی متفاوتی را انتخاب کند. استفاده از نظریه مجموعه فازی در روش CFS باعث شد تا برای هر مجموعه داده استاندارد بتوانیم هر دفعه تعداد ویژگی‌های متفاوتی انتخاب کنیم. در واقع ما می‌توانیم با روش جدید، پیشنهادی تعداد ویژگی‌های کمتری نسبت به روش FRFS یا روش‌های انتخاب ویژگی قبلی انجام شده، انتخاب کنیم. تعداد ویژگی‌های انتخابی روش جدید بر روی شش مجموعه داده در مقایسه با روش‌های CFS و FRFS در جدول (۴) آمده‌اند.

(در این جدول فقط تعداد ویژگی‌های انتخابی کمتر نسبت به روش معمولی آمده‌اند در صورتی که می‌توان با تغییر پارامترها ویژگی‌های مختلفی را انتخاب کرد، اما تعداد ویژگی‌هایی را که روش جدید انتخاب کرده و دقت کلاس بندی نزدیک یا بیشتر از روش‌های CFS و FRFS داشته باشند، آورده‌ایم).

جدول (۳): خلاصه ای از داده‌های آزمایش

تعداد مثال‌ها	تعداد ویژگی‌ها	مجموعه داده‌ها
۴۵۲	۲۷۹	Arrhythmia
۶۴	۴۷۰۲	Dbworld
۶۴	۳۷۲۱	Dbworld_bodies_stemmed
۷۷۹۷	۶۱۷	Isolet
۱۸۰۰	۵۰۰	Madelon
۲۰۰۰	۲۱۶	Multiple Features (mfeat)

۵ - الگوریتم ژنتیک

ما در روش پیشنهادی از الگوریتم ژنتیک برای انتخاب تعداد ویژگی‌های بهینه استفاده کردیم، که نحوه استفاده از آن را به صورت بیان می‌کنیم:

ابتدا ماتریس همبستگی^{۱۱} را با استفاده از معادله (۲۰) به صورت زیر محاسبه می‌کنیم: برای هر مجموعه داده α و β را به ترتیب حد پایین و بالای تعداد ویژگی‌های موجود در آن در نظر می‌گیریم که بهترین حالت به صورت $\alpha=1$ و $\beta=1$ است. سپس تعداد ویژگی‌ها (k) را (با استفاده از اصل توسعه) به عنوان یک عدد فازی مثلثی در نظر گرفته، با استفاده از پارامتر P تعداد ویژگی‌های تخمینی (مرکز عدد فازی) را تغییر می‌دهیم و متغیرهای $M1$ و $M2$ و $M3$ را محاسبه کرده، در آخر با فازی زدایی مقدار شایستگی (M) را به دست می‌آوریم (در واقع ما هر دفعه با تغییر دادن مرکز عدد فازی مثلثی مربوط به تعداد ویژگی‌ها، M متفاوتی به دست می‌آوریم). و در نهایت ماتریس همبستگی با توجه به مقدار شایستگی و تابع پیش فرض ضریب همبستگی خطی Pearson's محاسبه می‌شود. سپس با استفاده از الگوریتم ژنتیک به صورت زیر تعداد ویژگی‌های بهینه انتخاب می‌شوند: با به کارگیری m ، تعداد ویژگی‌های تخمینی و معادله (۲۰) تابع ارزیابی همبستگی ویژگی‌ها به کار برده‌ایم (البته برای اینکه تابع ارزیابی کمینه شود، باید M محاسبه شده را از ۱۰۰ کم کنیم؛ یعنی تابع ارزیابی استفاده شده در الگوریتم ژنتیک همان معادله (۲۰) است. با این تابع ارزیابی و جعبه ابزار بهینه سازی ژنتیک تعداد ویژگی‌های انتخابی را از مجموعه داده‌ها به دست می‌آوریم.

۶ - نتایج آزمایش

در این مقاله از شش مجموعه داده، (D1) : (D3) Dbworld : (D2) Arrhythmia : (D5)، Isolet : (D4)، Dbworld_bodies_stemmed برای Multiple Features (mfeat) : (D6)، Madelon تست روش جدید استفاده شده است. مجموعه داده‌ها از منبع داده‌های یادگیری ماشین UCI گرفته شده اند [۲۶].

سپس ما دقت کلاس بندهای روش جدید را در مقایسه با روش‌های FRFS، CFS و کل مجموعه داده بر روی چهار طبقه بند مختلف برای هر یک از مجموعه داده‌ها محاسبه کرده و در جدول‌های (۵)، (۶)، (۷)، (۸)، (۹) و (۱۰) آورده‌ایم.

جدول (۴): تعداد ویژگی‌های انتخابی روش پیشنهادی

تعداد ویژگی‌های انتخابی روش FSFL و روش‌های CFS و FRFS			تعداد کل ویژگی‌ها	مجموعه داده
FRFS	FSFL	CFS		
۱۳۱	۸	۱۱	۲۷۹	(D1)
۱۲۸	۱۹۲	۲۱۸	۴۷۰۲	(D2)
۳۰۱	۱۳۲	۱۶۱	۳۷۲۱	(D3)
۸۰	۳	۴	۶۱۷	(D4)
۳۳	۱۷	۱۸	۵۰۰	(D5)
۲۷	۷	۸	۲۱۶	(D6)

جدول (۵): دقت کلاس بندهای روش جدید در مقایسه با روش‌های قبلی و کل داده‌ها برای مجموعه داده D1 با چهار طبقه بند متفاوت

دقت کلاس بندهای				طبقه بندها	مجموعه داده
FRFS	FSFL	CFS	کل داده‌ها		
44.66%	45.40%	43.52%	44.69%	M5P	(D1)
33.83%	42.58%	42.54%	26.45%	SMOreg	
48.19%	49.72%	39.25%	50.9%	Bagging	
44.84%	43.71%	43.52%	44.22%	M5Rules	

جدول (۶): دقت کلاس بندهای روش جدید در مقایسه با روش‌های قبلی و کل داده‌ها برای مجموعه داده D2 با چهار طبقه بند متفاوت

دقت کلاس بندهای				طبقه بندها	مجموعه داده
FRFS	FSFL	CFS	کل داده‌ها		
84.375%	98.43%	98.43%	75%	NaiveBayes	(D1)
95.312%	98.43%	98.43%	87.5%	SMO	
82.812%	98.43%	98.43%	82.81%	AdaBoostM1	
82.812%	98.43%	98.43%	81.25%	LMT	

جدول (۷): دقت کلاس بندهای روش جدید در مقایسه با روش‌های قبلی و کل داده‌ها برای مجموعه داده D3 با چهار طبقه بند متفاوت

دقت کلاس بندهای				طبقه بندها	مجموعه داده
FRFS	FSFL	CFS	کل داده‌ها		
90.625%	96.90%	96.75%	76.56%	NaiveBayes	(D3)
98.437%	97.70%	97.70%	89.06%	SMO	
92.187%	96.87%	92.57%	79.68%	AdaBoostM1	
84.375%	98.43%	98.43%	79.68%	LMT	

یک روش جدید برای انتخاب ویژگی مبتنی بر منطق فازی

جدول (۸): دقت کلاس بندی روش جدید در مقایسه با روش‌های قبلی و کل داده‌ها برای مجموعه داده D4 با چهار طبقه بند متفاوت

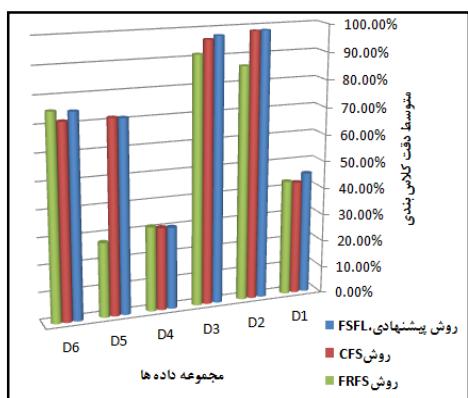
دقت کلاس بندی				طبقه بندها	مجموعه داده
FRFS	FSFL	CFS	کل داده‌ها		
34.40٪	33.10٪	33.30٪	75.83٪	M5P	(D4)
27.76٪	24.82٪	25.66٪	72.51٪	SMOreg	
32.19٪	31.38٪	31.38٪	80.42٪	Bagging	
34.15٪	31.97٪	32.30٪	71.94٪	M5Rules	

جدول (۹): دقت کلاس بندی روش جدید در مقایسه با روش‌های قبلی و کل داده‌ها برای مجموعه داده D5 با چهار طبقه بند متفاوت

دقت کلاس بندی				طبقه بندها	مجموعه داده
FRFS	FSFL	CFS	کل داده‌ها		
11.32٪	75.16٪	75.32٪	29.19٪	M5P	(D5)
11.71٪	60.67٪	61.32٪	42.77٪	SMOreg	
75.99٪	75.62٪	75.47٪	76.82٪	Bagging	
11.32٪	73.56٪	74.38٪	29.19٪	M5Rules	

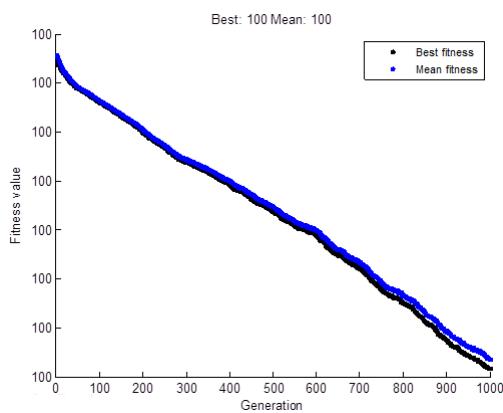
جدول (۱۰): دقت کلاس بندی روش جدید در مقایسه با روش‌های قبلی و کل داده‌ها برای مجموعه داده D6 با چهار طبقه بند متفاوت

دقت کلاس بندی				طبقه بندها	مجموعه داده
FRFS	FSFL	CFS	کل داده‌ها		
78.99٪	78.95٪	75.32٪	99.84٪	M5P	(D6)
62.58٪	61.32٪	61.32٪	99.55٪	SMOreg	
84.89٪	84.62٪	75.47٪	99.98٪	Bagging	
74.91٪	74.13٪	74.38٪	99.83٪	M5Rules	

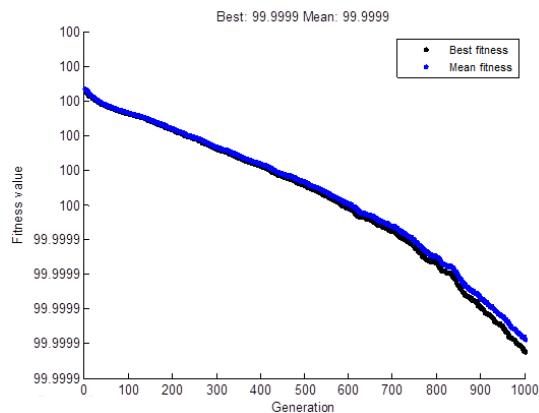

شکل (۶): نمودار مقایسه ای روش FSFL با روش‌های دیگر.

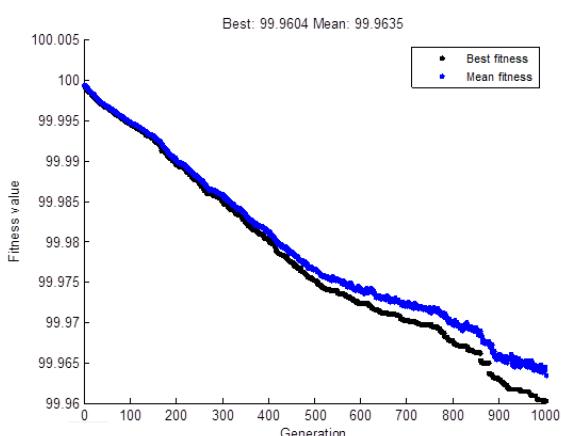
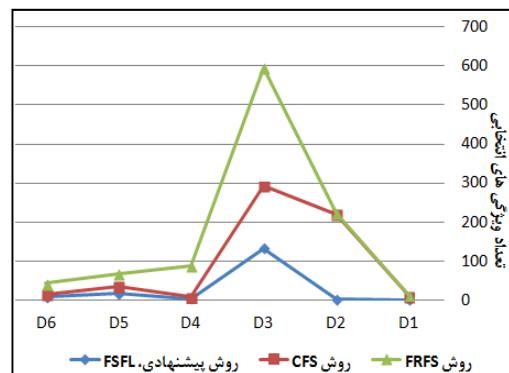
همان طور که در جداول (۵) تا (۱۰) مشاهده می‌شود، عملکرد روش پیشنهادی (FSFL) نسبت به روش معمولی آن (CFS) و FRFS بهتر است. در روش جدید ما توانستیم با استفاده از مقادیر مختلف متغیر P و انتخاب بهینه ترین مقدار از بین آنها، تعداد ویژگی‌های کمتر با متوسط دقت کلاس بندی بیشتر یا نزدیک به آن نسبت به روش‌های CFS و FRFS انتخاب کنیم؛ همان طور که در نمودار شکل‌های (۶) و (۷) آمده است.

شکل (۹): نمودار همگرایی الگوریتم ژنتیک مجموعه داده دوم

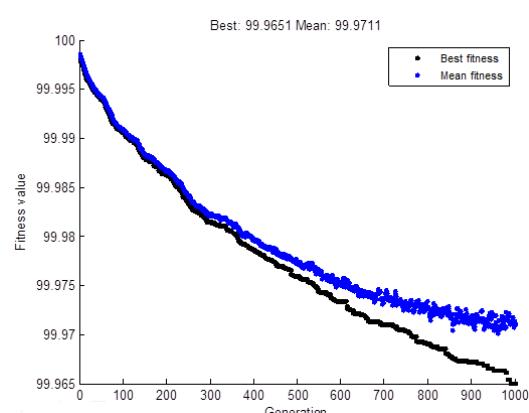

شکل (۱۰): نمودار همگرایی الگوریتم ژنتیک مجموعه داده سوم

شکل (۱۱): نمودار همگرایی الگوریتم ژنتیک مجموعه داده
چهارم

اگر چه روش‌های قبلی در بعضی از مجموعه داده‌ها متوسط دقت کلاس بندی بیشتری دارند، ولی این روش‌ها تعداد ویژگی‌های بیشتری انتخاب می‌کنند که در یادگیری ماشین هدف حداقل کردن تعداد ویژگی‌ها با متوسط دقت کلاس بندی بالاست. مقایسه نتایج آزمایش‌ها برتری روش پیشنهادی را به طور قابل محسوسی نشان می‌دهد.

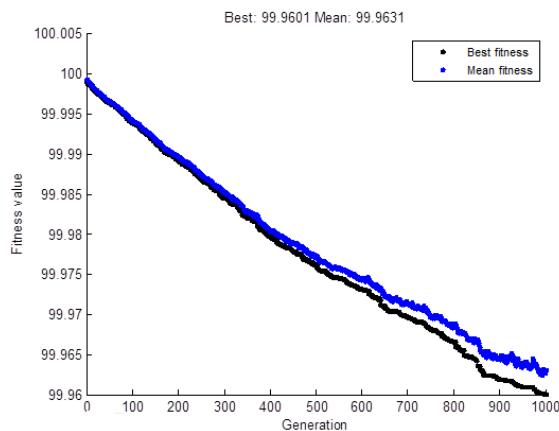
شکل‌های (۸)، (۹)، (۱۰)، (۱۱)، (۱۲) و (۱۳)، نمودارهای بهترین سازگاری (همگرایی) حاصل از الگوریتم ژنتیک در روش پیشنهادی را برای مجموعه داده‌های آمده در جدول (۳) نشان می‌دهند.

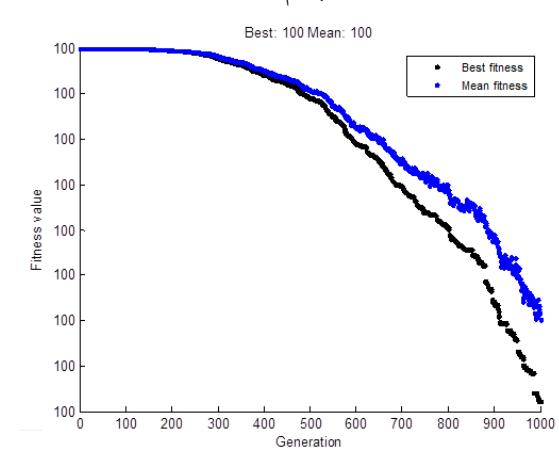
شکل (۸): نمودار همگرایی الگوریتم ژنتیک مجموعه داده اول

مراجع

- [1] H. Liu et al., Boosting feature selection using information metric for classification, Neurocomputing, Vol. 73, No. 1, pp. 295 – 303, 2009.
- [2] L. Yu, H. Liu., Efficient feature selection via analysis of relevance and redundancy, Journal of Machine Learning Research, Vol. 5, No. 2, pp. 1205 – 1224, 2004.
- [3] I. Guyon, A. Elisseeff, An introduction to variable and feature selection, Journal of Machine Learning Research, Vol. 3, No. 1, pp. 1157 – 1182, 2003.
- [4] H. Liu, L. Yu, toward integrating feature selection algorithms for classification and clustering, IEEE Transactions on Knowledge and Data Engineering, Vol. 17, No. 4, pp. 491 – 502, 2005.
- [5] J. Neumann, C. Schnorr, G. Steidl, Combined SVM-based feature selection and classification, Machine Learning, Vol. 61, No. 3, pp. 129 – 150, 2005.
- [6] Q.H. Hu, D. Yu, J.F. Liu, C. Wu, Neighborhood rough set based heterogeneous feature subset selection, Information Sciences, Vol. 178, No. 4, pp. 3577 – 3594, 2008.
- [7] M.A. Hall, Correlation-based feature selection for discrete and numeric class machine learning, in: Proceedings of 17 th International Conference on Machine Learning, pp. 359 – 368, 2000.
- [8] S.M. Vieira, J.M.C. Sousa, U. Kaymak, Feature selection using fuzzy objective functions, in: Proceedings of the IFSA/EUSFLAT International Fuzzy Systems Association World Congress and 6th EUSFLAT Conference, pp. 1673–1678, 2009.
- [9] Susana M.Vieira, JoãoM.C.Sousa, UzayKaymak, Fuzzy criteria for feature selection, Fuzzy Sets and Systems, Vol. 189, No. 1, pp. 1–18, 2012.
- [10] Shailendra Singh., Sanjay Silakari., An ensemble approach for feature selection of Cyber Attack Dataset., (IJCSIS) International Journal of Computer Science and Information Security, Vol. 6, No. 2, pp. 297–302, 2009.
- [11] L.Ladha, Research Scholar, T.Deepa, Lecturer, Feature Selection Methods and

شکل (۱۲): نمودار همگرایی الگوریتم ژنتیک مجموعه داده پنجم

شکل (۱۳): نمودار همگرایی الگوریتم ژنتیک مجموعه داده ششم

۷ - نتیجه گیری

در این مقاله، روشی برای بهبود روش همبستگی مبتنی بر انتخاب ویژگی (CFS) در یادگیری ماشین ارائه شد. متغیر تعداد ویژگی فازی سازی شد و سپس با استفاده از اصل توسعه معیار CFS فازی سازی و مقدار آن محاسبه شد. همان طور که در آزمایش‌های نشان داده شد، در این روش تعداد ویژگی‌های کمتری با دقت طبقه بندی نزدیک یا بیشتر نسبت به روش قبلی برای مجموعه داده‌های مختلف بر روی طبقه بندی‌های متفاوت به دست آمد. همچنین، در روش پیشنهادی قادر خواهیم بود تعداد ویژگی‌های انتخابی را با تنظیم پارامترهای عدد فازی مثلثی تعریف شده روی متغیر تعداد ویژگی کنترل کنیم.

- Software Maintainability Assessment based on fuzzy logic Technique "ACM SIGSOFT, Vol. 34, No. 2, pp. 1–5, 2009.
- [23] A.BalaKrishna, T.K.Rama Krishna, Fuzzy and Swarm Intelligence for Estimation, Advances in Information Technology and Management (AITM), Vol. 2, No.1, pp. 246 – 250, 2012.
- [24] Jyh – shing Roger Jang, Chuen – Tasi Sun, Eiji Mizutani, "Neuro – Fuzzy and Soft Computing" A Computational Approach to Learning and Machine Intelligence, Prentice Hall Upper Saddle River, 07458, pp. 47–50, 1997.
- [25] Shi- Jay Chen and ShykMing Chen, A New Method to Measure the Similarity between Fuzzy Numbers, IEEE International Fuzzy Systems Conference, Vol. 3, pp. 1123– 1126, 2001.
- [26] Newman, D. J, Hettich, S., Blake, C. L., & Merz, C. J. UCI Repository of machine learning databases. Irvine, CA: University of California, Department of Information and ComputerScience, www.archive.ics.uci.edu/m l, 2007.
- [27] Richard Jensen, Qiang Shen, New Approaches to Fuzzy-Rough Feature Selection, Ieee Transactions on Fuzzy Systems, Vol. 17, No. 4, pp. 824–838, 2009.
- Algorithms, International Journal on Computer Science and Engineering (IJCSE), Vol. 3, No. 5, pp. 1787–1797, 2011.
- [12] Guyon, I. Elisseeff, A. An introduction to variable and feature selection. Journal of Machine Learning Research, Vol. 3, pp. 1157–1182, 2003.
- [13] J. Huang, Y. Cai, X. Xu, A hybrid genetic algorithm for feature selection wrapper based on mutual information, Pattern Recognition Letters, Vol. 28, pp. 1825–1844, 2007.
- [14] Silvia Casado Yusta, Different metaheuristic strategies to solve the feature selection problem, Pattern Recognition Letters, Vol. 30, No. 5, pp. 525–534, 2009.
- [15] Marc Sebban, Richard Nock, A hybrid /wrapper approach of feature selection using information theory, Pattern Recognition, Vol. 35, pp. 835–846, 2002.
- [16] Hongwen Zheng, Yanxia Zhang, Feature selection for high-dimensional data in astronomy, Advances in Space Research, Vol. 41, No. 2, pp. 1960–1964, 2008.
- [17] Yvan saey, in aki inza and pedro larran aga, "A review of feature selection techniques in bioinformatics", Vol. 23, No. 4, pp. 2507–2517, 2007.
- [18] Patricia E.N. Lutu, Andries P. Engelbrecht, A decision rule-based method for feature selection in predictive data mining, Expert Systems with Applications, Vol. 37, pp. 602 – 609, 2010.
- [19] D. Huang, Zhaohui Gan, Tommy W.S. Chow, Enhanced feature selection models using gradient-based and point injection techniques, Neurocomputing, Vol. 71, No. 5, pp. 3114–3123, 2008.
- [20] Crespo, J., Sicilia, M.A, Garcia, E., Cuadrado J.J, "On Aggregating Second-Level Software Estimation Cost Drivers: A Usability Cost Estimation Case Study", Information Processing and Management Of Uncertainty in Knowledge-Based Systems IPMU, pp. 1255–1260, 2004.
- [21] A.Mittal, K.Parkash, H.Mittal, Software Cost Estimation Using Fuzzy Logic, ACM SIGSOFT Software Engineering, Vol. 35, No. 1, pp. 1–7, 2010.
- [22] Harish Mittal, Pardeep Bhatia,"

زیرنویس

¹ Overfitting

² Feature Selection based on Fuzzy Logic

³ Filter

⁴ Wrapper

⁵ Embedded

⁶ Correlation based on Feature Selection(CFS)

⁷ Membership Function(MF)

⁸ Fuzziness

⁹ Triangular Fuzzy Number

¹⁰ Extension Principle

¹¹ Correlation Matrix

¹² Fitness Function

¹³ Fuzzy – Rough – Set based on Feature Selection(FRFS)

¹⁴ Best Fitness

یک روش جدید برای انتخاب ویژگی مبتنی بر منطق فازی